

[Dahlgaard.]

og den kommunale sektor, hvis der ikke kan skabes politisk samordning mellem tilstrækkelig mange partier.

PP II opstiller en meget drastisk problemstilling. Hvis udviklingen fortsætter i de kommende 10-15 år som hidtil, så vil vi til den tid have ca. 700.000 flere pensionister, uddannelsessøgende og offentligt ansatte, end vi har i dag, altså 700.000 flere, der henter deres indtægt i de offentlige kasser, som finansieres af skatterne. Til gengæld vil der være 100.000 færre selvstændige og ansatte i det private erhvervsliv, som bærer den offentlige sektor på sine skuldre.

Det siger sig selv, at dette regnestykke kun kan gå op, hvis der sker en bemærkelsesværdig udvikling i produktiviteten i erhvervslivet. Bytteforholdsforingelse over for udlandet, der må imødeses i højere grad, end PP II har taget i betragtning, gør det imidlertid ikke særlig sandsynligt, at en tilstrækkelig stærk produktivitetstilvækst vil ske. PP II's påvisning af, at det er nødvendigt med en drastisk stigning i erhvervsinvesteringerne, bør på denne baggrund ikke negligeres.

Jeg skal endelig fremhæve, at der ifølge PP II er en så kraftig automatik i de nærmeste års udgiftsudvikling, at der i forhold til budgetoverslagene skal spares i hvert fald 2-3 mia kr. hvert år i de offentlige udgifter blot for at undgå en forøgelse af det nuværende skattetryk, og heril kommer, at der næste år skal ske et bortfald af den omkostningsdæmpende ydelse. Tages dette i betragtning, skal der næste år ske en nedsættelse af de offentlige udgifter i forhold til budgetoverslagene med 4-5 mia kr., før man kan begynde at diskutere skattelettelser. På denne baggrund og med et betalingsbalancunderskud på formentlig 7-8 mia kr. i indeværende år som baggrund tør det nok siges, at man bør være forsigtig med at stille skattenedsættelser i udsigt, hvad økonomiministeren jo da heller ikke gjorde i sin regdegørelse.

Jeg skal anføre nogle synspunkter, der efter det radikale venstres opfattelse bør være vejledende for den kommende tids arbejde.

De hurtige sparerunders tid må nu være forbi. De kommer næsten udelukkende til at dreje sig om fordelingspolitikken, altså om

indkomstoverførslerne, allerede af den grund at det er på disse områder, de tekniske muligheder — ikke nødvendigvis de politiske, men de tekniske muligheder — foreligger for omgående besparelser. De besparelser, der nedsætter ressourceforbruget, kræver længere tids systematisk arbejde og overvejelse, men det er dér, de egentlige besparelser i økonomisk forstand skal hentes.

Vi mener i det radikale venstre, at vi med hensyn til indkomstoverførsler nu er kommet til det punkt, hvor standardstigninger for den enkelte modtager ikke skal ske i et hastigere tempo, end hvad der svarer til stigningen i de erhvervsaktives disponible indtægter. PP II's interessante vurdering af de kræfter, der er bestemmende for udviklingen i det private forbrug, gør denne konklusion nødvendig. Det vil sige, at omlægninger i fordelingspolitikken til gavn for særligt tilbageblevne grupper bør ske inden for rammerne af det nævnte synspunkt.

Udgiften til lønninger er den helt dominerende udgift i forbindelse med produktionen af de offentlige serviceydelser. Den offentlige personalepolitik er derfor af betydning på alle offentlige udgiftsområder, og jeg synes, det er med rette, vi her i dag i særlig grad beskæftiger os med denne del af det offentliges politik.

PP II vender gentagne gange tilbage til den stivhed, der præger det offentlige arbejdsmarked med hensyn til uddannelsesforudsætninger, i relation til ansættelsesområderne, manglende mobilitet, anciennitetsafhængige karriereforhold osv. Det siges ligefrem, at bestræbelser i henhold til tjenstemandsreformen 1969 med sigte på beskudne fremskridt i de nævnte henseender er blevet kvalt af organisationerne. Dette stærke udtryk er ikke mit. Det står i PP II. Der er ikke tvivl om, at den betydelige mobilitet, der karakteriserer arbejdskraften inden for det private arbejdsmarked, er en af årsagerne til den stigning i produktivitet i erhvervslivet, som vi kan glæde os over. Der sker også produktivitetstilvækst i den offentlige sektor. Den er svær at måle, fordi der ikke sker en normal prisdannelse. I særdeleshed er det svært at vurdere, i hvilken grad denne produktivitetstilvækst kommer klienter til gode i form af højere standard på serviceydelserne, i hvilken grad den kommer